



**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Sententiæ Degradationis. Form. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

Sententiæ Degradationis.

FORMULA XI.

SUMMARIUM.

- 1 Clerici minorum ordinum de stylo non degradantur solemniter.
- 2 Clericus pro homicidio proditorio traditur Curie seculari.
- 3 Delicta pro quibus Clerici traduntur Curie seu brachio seculari enumerantur, & num. 4.
- 5 Notorium quod sit explicatur, & n. 6.
- 7 Degradatio est facienda juxta formam præscriptam in Pontificali.
- 8 Judex Ecclesiasticus debet intercedere pro degradato coram Judice laico, nè illum morti tradat.
- 9 Degradatio est duplex, verbalis scilicet, & actualis, & utraque explicatur, & num. 10. & 11.

Clericus in Sacris Constitutus non potest ad mortem damnari, nisi prius sequatur degradatio. ibi.

- 12 Clericus degradatus consignandus est Judici laico una cum Processu.
- Judex laicus potest cognoscere de relevantia Processus contra Clericum degradatum per Curiam Ecclesiasticam constructi, ibi & num. 13.
- 14 Judex laicus, qui ex privata scientia nescit Clericum degradatum innocentem, licet ex Processu plene convictum, non debet illum morti tradere.
- 15 Prælati, & aliæ personæ in dignitate constitutæ, quæ assistere debent degradationi, assistunt tanquam Assessores, non tanquam Judices.
- 16 Episcopus tenetur eligere Adversarios quando vult procedere contra Canonicos Capituli exempti, & n. 17.
- 18 Degradatio debet fieri in Ecclesia, vel Oratorio.

NOs N. Episcopus N. Attendentes, quod tu N. in Sacris, & Presbyteratus Ordinibus constitutus, ut proditor homicida (gravitate, & notorietate criminis sic suadente,) Curie seculari, non sine animi nostri mœrore tradendus es, & ideo coram Nobis personaliter constitutus, & vestibus Sacerdotalibus indutus, juxta præscriptam Pontificalis Romani formam, Veste Sacerdotali, & singulis aliis in tuis Ordinibus receptis, ac habitu, Ordine, Dignitate, & Privilegio Clericali, ac Beneficiis, perpetuò à Nobis exutus, spoliatus, depositus, degradatus, & exauctoratus nuper fuisti: nunc dictam depositionem, & degradationem complentes, auctoritate Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, ac nostra, te sic depositum, & degradatum ab Ecclesiastica Militia separamus, amovemus, segregamus, rejicimus, & Clericali consortio, & privilegio, penitus privatum, & sub Ecclesie protectione amplius non permanere declaramus, & Judici N. præsentem tradimus, ut in suum forum te recipiat, eum tamen enixè deprecantes, ut in te capitalem penam non exerceat.

Ita pronunciaui Ego N. Episc. N.

Qui D. Judex secularis N. traditionem, & consignationem d. Presbyteri N. Degradati accepit, & illum una cum Processu in suum forum recepit, offerens jus, & justitiam administraturum, præsentibus, & assistentibus.

Re-

Reverendis. D. Abbate N. usum Mitræ, et Baculi haben.

Reverendis. D. Abbate N. usum Mitræ, et Baculi haben.

Reverendis. D. I. V. D. Archidiacono Cathedralis N.

Reverendis. D. I. V. D. Decano Cathedralis N.

Reverendis. D. Sac. Theologiæ Professores, et I. V. D. Præposito Collegiæ N.

Reverendis. D. Sac. Theologiæ, et Philosoph. Professor. Priore Collegiæ Ecclesiæ N. omnibus in Dignitate Ecclesiastica constitutis, ætate gravibus, ac juris Scientia commendabilibus, qui commodè interesse potuerunt. Nec non præsentibus DD. Canonicis, et Capitulo Cathedralis, ac aliis Viris Ecclesiasticis Doctrina, et virtute præditis.

Gesta, acta, & publicata fuerunt hæc in *Oratorio publico* (sive Ecclesia, sive Sacratio) N. Die.... mensis.... anni præsentibus supradicti Adfessoribus, et N.N. et N.N. pro testibus adhibitis, et rogatis.

Ita est N. Cancellarius, et Actuarius Curie Episcopalis N.

ADNOTATIONES.

1. IN SACRIS. Quamvis in Pontificali Romano detur forma degradationis Clerici etiam primæ Tonfuræ (ex qua Fagnan. in cap. cum contingat num. 65. de etat. & qualit. desumit Clericalem Tonfuram Ordinem esse) nihilominus in praxi degradatio actualis, & solemnns fieri non solet, nisi de Clericis ordinatis in Sacris, prout testantur Palserin. in cap. quoniam num. 47. de hæret. in sexto, cujus verba sunt hæc -- Clerici verò ordinati in Minoribus etiam si tradantur brachio sæculari, non degradantur actualiter, & solemniter, sed solum verbaliter, Raynald. observ. crim. supplem. ad cap. 3. supplem. 2. num. 2. ubi asserit nunquam vidisse practicum contrarium. Bifs. hierurg. litter. D. verb. degradatio num. 78. §. 6. in fin. & licet Barbol. de offic. Episc. alleg. 110. num. 8. & alii quos refert citatus Raynald. tom. 1. cap. 7. §. 1. num. 208. teneat degradationem etiam in Clericis Minorum Ordinum esse necessariam: adhuc prior sententia videtur tuta, quia, & si Clerici Minorum Ordinum recipiant characterem: eorum tamen Officium non est gra-

Monaceli Form. Pars II.

duus per quem ministrant Altari, & sic cum in illorum ordinatione nulla adhibeatur Sacra unctio, & degradatio nihil aliud sit quam perpetua separatio ab Altari, ut docet Palserin. loco citato num. 50. inde sequitur, quod actualis, & solemnns degradatio istorum necessaria non sit: hocque etiam clarè evincitur ex Textu in cap. primo, de hæret. in sexto, ubi habetur, quod Clerici in Sacris constituti degradentur, & advertit quoque Pirhing. in jus can. lib. 5. titul. 7. num. 89. Melius tamen erit servare ritum in Pontificali Romano à Summis Pontificibus Gregor. XIII. & Clem. VIII. præscriptum.

2. UT PRODITOR HOMICIDA. Quamquam in jure non sit cautum, quod Clericus pro homicidio etiam qualificato debeat tradi brachio sæculari, & Doctores velint; quod cum homicidio concurrat incorrigibilitas, ut latè probat Fagnan. in cap. cum non ab homine de judic. per totum, nihilominus hodie ex consuetudine recepta, pro homicidio proditoriè, & per insidias patrato, notorio, & scandaloso non expectata incorrigibilitate solet degradari, & Ju-

Q 3

dici

dici laico tradi, ut admittunt omnes moderniores nempè Guazzin. *ad defens. veor. def. 39. cap. 1. n. 6.* Sayr. *de censur. libr. 5. cap. 22. num. 24.* Bellet. *disq. cleric. part. 1. de fav. cler. person. §. 10. num. 6.* Fagnan. *in d. cap. cum non ab homine num. 104.* Pirhing. *in jus can. lib. 5. tit. 37. num. 19. versic. notandum tertio in fin. & alii apud Raynald. observ. crimin. tom. primo, cap. primo, num. 216.* Verum est tamen, quod Ordinarius pro tali delicto, & aliis qualificatis quantumvis gravibus in jure non expressis, ad degradationem actualem Clerici delinquentis devenire non debet, nisi prius consultata Sede Apostolica, ut monent Sperell. *dec. 86. n. 23. & 24.* Raynald. *obs. crim. supplem. ad c. 6. supplem. 3. n. 15. & 16.* & alii mox citati.

3. Delicta verò pro quibus de jure Clericus meretur degradari, & brachio sæculari tradi, sunt sequentia. Primum hæresis *cap. ad abolendam §. presente de heret. & cap. 1. & cap. super eodem de heret. in sexto.* Secundum, falsificatio litterarum Apostolicarum *cap. ad falsariorum de crim. fals.* Tertium insidiæ & conspiratio contra proprium Episcopum *c. si quis Sacerdotum 11. quæst. prima.* Quartum incorrigibilitas *c. cum non ab homine de judic. Quintum Assassinium cap. 1. de homic. in sexto.* Intellige tamen quoad delictum hæresis, dummodò sit relapsus: quoad conspirationem, dummodò nolit se corrigere, & quoad Assassinium, dummodò præcesserit sententia Episcopi, qua declaret esse Assassinium, ut communiter tradunt Grass. *de effect. cleric. eff. 1. num. 837. & trib. seqq.* Fagnan. *in d. c. cum non ab homine num. 74. de judic. & in cap. contingit il 2. num. 23. de sentent. excomm. Sayr. de cens. lib. 5. cap. 22. n. 16. & seqq.* Raynald. *observ. crim. tom. 1. cap. 7. §. 1. num. 195. & seqq.*

4. Jure autem novissimo delicta pro quibus Clerici in sacris degradari possunt, & debent etiam ordinaria auctoritate Episcopi, sunt. Sodomia frequentata Pius V. *Constitut. 5. Bullar. tomo secundo.* Celebratio Missæ aut audito Confessionum, & absolutio Sacramentali illius, qui non est Sacerdos *Clement. VIII. Constitut. 81. Bullar. tom. tertio.* Sollicitatio mulierum ad turpia in Confessione gravi-

tate excessiva *Greg. XV. const. 34. Bullar. tom. 4.* Adulteratio & Falsificatio monete *Urban. VIII. constitut. 75. Bullar. tom. 4.* Astrologia judiciaria statum Reipublice Christianæ, vitam Pontificis, & consanguineorum ejus definiens *Urban. VIII. constitut. 144. Bullar. tom. 5.* Crimen tamen secundum, & tertium in praxi degradationem regulariter non admittunt.

5. **ET NOTORIE TATE.** Notorium triplex est, scilicet juris, facti, & præsumptionis. Notorium juris oritur ex confessione irretractabili emissa, vel probatione facta in judicio, & ex Sententia Judicis, qua complectur Notorium, nam res judicata pro veritate accipitur *cap. vestra de cohabit. cleric.* Notorium facti oritur ex crimine, cujus Testis est populus, sive major pars Viciniæ, vel Collegii, vel Monasterii, vel Parochiæ, dummodò tamen saltem decem personæ inventiantur, vel etiam ex famosa declaratione facti, quod nullo velamine occultari potest: quia patet omnibus. Notorium præsumptionis seu facti præsumpti, oritur ex Paternitate, & filiatione, & consanguinitate, ut docet *glos. in c. manifesta, ibique Turrecr. num. 12. & seqq. 2. quæst. 1.*

6. Verum quia in declaratione Notorii DD. discrepant Passerin. à Sextula, *Tribunal. Regular. quæst. 10. art. primo,* pro vera illius intelligentia hæc notavit quidam voluerunt, quod ad notorium publicitas loci sit necessaria ut scilicet, quod sit factum in loco publico, & in quod factum in Domo particulari non possit dici Notorium, licet sit factum coram pluribus personis, *Joan. Andr. Cald. & Butte. in cap. vestra de cohabit. cleric. & alii quos sequitur Farinac. q. 21. num. 55.* Quod tamen rationi non congruit: certitudo enim Notorii consistit in certitudine facti, quæ existat in populo, vel majori parte illius, quæ certitudo habetur ex præsentia, & sententia eorum, qui factum vident, ubicumque illud fiat, & videatur. Alii verò amplius exigunt requiri qualitatem temporis, ut notorium dici non possit, quod est factum de nocte, nisi factum de nocte sit tale (ut Jo. Campanæ) quod etiam de nocte possit esse notorium. *Maschard. concl. 101. num. 2. & alii quos sequitur Farinac. num. 57. Sed hoc*

hoc quoque rejicitur. Nam factum de nocte potest esse tale, quod sit notum per sensum majoris partis populi & sic sit certum, & notorium. Et hæc Passerini adnotando inservit pro declaratione adnotationis ad form. 20. num. 25. tom. 1. tit. 6.

7. JUXTA PRÆSCRIPTAM PONTIFICALEM ROMANI FORMULAM. Cùm enim ibi detur forma degradationis, illa præcisè servanda est, & in ablatione vestium Sacerdotalium, aut alterius Ordinis Sacri, proferenda sunt verba in eodem Pontificali relata, quæ cum non congruant Sententiæ ferendæ ab Episcopo, necesse est (ut aptè singula singulis referantur) quòd in formula ponantur verba, quæ supponant actualem degradationem ad formam Pontificalem jam præcessisse, de qua Cancellarius debet se rogare coram testibus, & actum publicum separatim ab hac sententia in Processu inferere.

8. EVM TAMEN ENIXE DEPRECANTES. Quia sequuta actuali degradatione Clericus non est amplius de foro Ecclesiæ: Ideò Episcopus efficaciter debet pro degradato intercedere apud Judicem sæcularem, ut mortis sententiam moderetur, sicuti expressum habetur in c. novimus de verb. signif. ibique Barbof. & tradunt Grass. de effect. clericat. eff. 1. n. 826. Bellet. disq. cleric. part. 1. de favor. cleric. person. §. 10. num. 2. Sayr. de censur. lib. 5. dict. cap. 22. num. 13. Sperell. decision. 86. num. 23. Guazzin. Jun. ad defens. animar. lib. 2. def. 6. cap. 44. num. 8. Cum enim per sententiam degradationis, & traditionem Judici laico factam, non dicatur per hoc Episcopus cum ad mortem condemnasse: sed solum à foro Ecclesiæ projecisse, & privilegio Clericali exutum; & privatum demonstrasse, rectè; & propriè potest, & debet pro eo intercedere, ut advertunt Innocent. in cap. novimus de verb. signif. Grass. loco citato numer. 819. & seqq. Sayr. dict. cap. 22. num. 14.

9. DICTI PRÆBYTERIN. DEGRADATI. Degradatio est duplex, verbalis scilicet, & actualis; Verbalis dicitur illa qua Clericus criminibus etiam absens, per sententiam Judicis, vel Ca-

nonis ab Officio, Beneficio, & Ordinum ministerio, & executione privatur & hæc magis propriè depositio appellatur, de qua sunt text. in capit. apostolicus 12. quest. 3. cap. de hoc autem de Simon. cap. Presbyter dist. 81. cap. si quis Episcopus, & ibi gloss. cap. Virginibus & cap. si quis rapuerit 27. quest. 1. cap. 1. distinct. 35. cap. nulli distinct. 44. & cap. primo, & secundo, distinct. 47. & fufius agunt Sayr. de censur. lib. 5. cap. 22. à num. septimo, ad 37. Barbof. de offic. Episcop. allegat. 110. num. 10.

10. Hæc autem verbalis dispositionis poena regulariter infligitur pro Adulterio, Concubinato, Simonia, Stupro, Incestu, Furto, Homicidio simplici, & aliis criminibus, quæ irregularitatem inducunt Barbof. loco mox citato, cum quo concordat Pirhing. in jus can. libr. quinto, tit. 37. num. 19. vers. notandum tertio: quæ exequi potest commissione Episcopi per Vicarium Generalem juxta litteralem Concil. Trident. dispositionem in cap. 4. session. 13. de reformat. depositum tamen non privat privilegio canonis, & fori Menoch. de arbit. lib. 2. cap. 415. num. sexto, Guazzin. Jun. ad defens. animar. dict. cap. 43. num. secundo, sed remanet subjectus foro Ecclesiastico Raynald. observ. crimin. supplement. ad cap. 3. supplement. 3. num. 6. 7. & 8.

11. Alia est degradatio actualis, & solemnis, de qua hic est sermo, & est illa qua Clericus præsens, & personaliter existens coram Judice exuitur, spoliatur non tantum vestibus, sed Ordinibus Ecclesiasticis, & omni Clericali privilegio, juxta formam traditam in Pontificali, quæ à solo Episcopo consecrato expleri potest: quia est actus Ordinis Episcopalis: Unde per illa verba in formula expressa ibi -- traditionem, & consignationem dicti Degradati acceptavit, & in suum forum recepit, datur intelligi, quod Clericus criminis non efficitur de foro Sæculari, nec Judex laicus habet in eum Jurisdictionem, nisi postquam ab Episcopo fuerit actualiter degradatus, & pronunciatum non esse amplius de foro Ecclesiæ, etiamsi pro delicto quantumvis gravi, esset verbaliter depositus;

Q 4 ut

ut enim Clericus in Sacris constitutus ad mortem damnari valeat exigitur perneceffe Episcopi actualis degradatio, ut firmant Grass. de effect. Clericat. eff. 1. n. 822. & seqq. Guazzin. de defens. reor. def. 39. cap. 1. num. 10. Fagnan. in dict. cap. novimus num. 3. de verb. signific. & cæteri concordantes apud Raynald. observ. crim. tom. 1. cap. 7. §. 1. num. 199. & quatuor seqq.

12. **UNA CUM PROCESSU**. Degradatus debet consignari Judici laico una cum Processu, non tamen originali, sed publica, & integra illius copia: cum Sæcularis Judex non possit reum mori facere, nisi ex Processu formato per Judicem Ecclesiasticum, Ricc. dec. 329. num. 7. part. 3. quem sequitur Sperell. decis. 86. num. 24. An autem Judex laicus possit cognoscere de viribus sententiæ Tribunalis Ecclesiastici, & de revelantia probationum in eodem Processu deductarum, Raynald. observ. criminal. tom. 1. cap. 7. §. num. 1. 231. dubium movet, sed non resolvit, & remissivè se habet ad Cortiad. decis. 34. Grass. verò de effect. Clericat. effect. 1. num. 829. sic respondit — Aliqui pro concordandis contrariis opinionibus distinctione ista usi sunt: aut scilicet Clericus sit traditus Curie Sæculari pro crimine mero Ecclesiastico, ut est hæresis, & tunc Judex Sæcularis nihil ultra gerere, vel videre, vel cognoscere debet, sed statim exequi sententiam, quia ipse est incapax talis cognitionis, & jurisdictionis: aut verò de alio crimine Sæculari tractatur: ut est homicidium, vel etiam mixtum, ut est sacrilegium, cujus cognitionis est capax: ex quo in eis potest habere jurisdictionem, & isto casu opinio Bartoli est verissima (tenet enim Bartol. quod tunc possit cognoscere) &c. & num. 381. prosequendo dicit — At Decian. dist. cap. 4. num. 123. dicit: cum Judex Ecclesiasticus Clericum tradiderit Judici Sæculari, ut ipse circa penam sanguinis iudicet sequitur quod Judex laicus non teneatur illum mori facere, nisi ex Processu formato per ipsum Judicem Ecclesiasticum liquido appareat tali pœna esse dignum, & si hoc Judici laico non videbitur, poterit melius inquirere, & processum impingua-

re, & ratio est, quia ipse ita traditus non est à Judice Ecclesiastico condemnatus ad mortem, idè laicus Judex non poterit dici merus exequutor Judicis Ecclesiastici: quia ille dicitur Exequutor merus, qui alterius vel suam sententiam exequitur, à qua ei non licet recedere &c.

13. Hanc eandem distinctionem affert Vulpin. succ. Farinacc. part. 20. quest. 97. num. 14. per hæc verba — Sed in Criminalibus quando sumus in crimine Sæculari, vel mixti fori, in quo Judex Sæcularis jurisdictionem habet hoc casu non exequitur, nisi sibi exhibitò processu, & nisi sententiam viderit justam: quia cum traditus Curie Sæculari fiat ejus subditus, illum ut subditum judicare debet, cognita scilicet validitate sententiæ: Si vero criminosa sententia Ecclesiastica, tunc tenebitur exequi, absque alia cognitione, & ita firmus, Et idem ferè per eandem verba tenet Zuffi de leg. process. lib. 2. quest. 26. num. 18. & 19. & sequuntur quoque Ricc. in prax. part. 2. resol. 89. num. 1. vers. amplius secundo Bellet. decis. Cleric. part. 1. de sacro Cleric. pers. §. 13. Sperell. d. decis. 86. numer. 24.

14. Quid autem dicendum si Judex laicus ex privata scientia Clericum degradatum nosceret innocentem: per testes tamen in Processu de crimine plenè convictum, an inquam deberet eum morti tradere; Quæstio ista celebris est inter Theologos, & DD. & adhuc sub Judice lis est: cum tam pro affirmativa, quam pro negativa adfint valide rationes: Ego autem negativam sequor: Nam quamvis verum sit, quod Judex agit personam publicam, & sic iudicare debeat secundum notitiam publicam, quæ habetur per allegata, & probata in processu, ut asserunt fautores affirmativæ sententiæ inter quos adest D. Thom. in summ. quest. 64. art. 6. & quest. 67. art. 2. Barbof. in cap. pernicioso numer. 9. de offic. judic. Ordin. & axiom. 171. numer. 2. Piafec. in prax. part. 2. cap. 4. tit. de person. judic. num. 30. Patierin. Tribunal. Regular. quest. 29. artic. 2. num. 44. & 45. & alii in magno numero ab eis allegati: Verum est etiam quod

quod decisio directa innocentis est ab intrinseco mala, & proinde jure naturæ, & Divino repugnans, unde dicitur in *Exod. cap. 23. infontem, & justum non occides*: lex verò obligans ad judicandum secundum allegata, & probata, est positiva humana: ideòque quod Judex, qui privatam notitiam habet innocentiae damnati, non debeat illum morti tradere, sed judicare secundum suam conscientiam tenent P. Felix Poteft. *Panormitan. in Examin. Eccles. num. 118. & 119. tom. 1. Barbof. dict. axiom. 137. num. 3. limit. 3. Pac. Jord. elucubr. tom. 3. lib. 13. tit. 5. num. 26. qui hæc habet* - *Limita in criminalibus, quia tunc debet imitari conscientiam Innocent. &c. sed quia limitatio non procedit sine contradictione, neque simpliciter. Lessius dict. dubio decimo, restringit quando ageretur de vita hominis, vel membri ejus; tunc enim si Judex certo sciat innocentem, ut privatum, non poterit condemnare ex allegatis in contrarium prout ex multis rationibus, & DD. auctoritatibus ipse probat, contrariam nihilominus sententiam fatetur esse probabilem. Pirhing. in jus canon. libro primo, tit. 32. qui post longum examen tandem huic Negativæ Sententiæ adheret num. 10. & 14.*

15. **PRÆSENTIBUS ET ASSISTENTIBUS.** An Prælati, & aliæ personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ, quæ Degradationi interesse debent juxta Concilii Decretum, debeant assistere tanquam conjudices, vel potius adhibeantur pro actus solemnitate, altera est quæstio: Nam Barbof. *allegat. 110. num. 26. quem sequuntur Guazzin. Jun. ad defens. animar. libr. secundo, defens. sexta, cap. 44. num. 41. Bifs. hiorurg. litter. D. verb. degradatio num. 78. §. decimo, tenet illos assistere debere tanquam conjudices, & suffragium dare debere. At Fagnan. in cap. qua num. trigesimo secundo, de consecrat. Eccles. vel Altar. dicit eos non debere interesse examinationi causæ, vel Processui, sed actuali Degradationi assistere, ut simplices Assessores: huic Fagnani Sententiæ se subscribit Passerin. in cap. quoriam num. vigesimo quarto, & sequentibus de hæret. in sexto,*

ubi ex Decreto Congregatio Concilii, quod etiam refert Gallemart. *supra capit. quarto, session. decimatertia, de reformat.* probat personas hujusmodi intervenire pro actus solemnitate, & hæc est veritas: Quidquid enim dicendum esset inspecto jure antiquo; hodiè attenda Concil. Tridentin. sanctione *capit. quarto, session. decimatertia, de reformation.* qua Canones antiqui hac in parte innovati sunt, personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ nil aliud agere debent, quàm præstare præsentiam, & assistentiam, quia nullum verbum legitur ex quo significetur, ac inferatur has personas convocandas esse tanquam Conjudices; quod certe Concilium expressisset, si voluisset, à pluribus Judicibus degradandos; judicandos esse: imò cum Episcopus possit convocare Capitulum, & alias personas etiam laicas extra Diocesim, ut communiter tradunt Fagnan. & Passerin. *locis supra citatis, & Pirhing. in jus Canon. libr. quinto, titul. septimo, de hæret. num. 89. versiculo notandum secundo, fit evidens, quod non debent esse Judices.*

16. Tunc enim solum in Criminalibus Episcopus utitur Conjudicibus, quando procedit contra Capitulares; quia Adjuncta ad formam Concilii deputandi *session. 25. cap. sexto, habent votum decisivum: & tenetur observare sequentia. Notarium ipse solus eligit, & deputat. Fiscalem quem maluerit assumit. Locus ab eo eligitur, ubi conveniri debeat dummodò non eligatur Ecclesia. Adjunctos Deputatos à Capitulo esse Conjudices, & nihil per se posse statuere. Decreta omnia faciendâ sunt ab Episcopo cum intervenitu Adjunctorum, exprimendo Episcopum ita decrevisse etiam de consilio, & assensu N. N. Adjunctorum. Omnia exequenda communi nomine, & mandata relaxanda. Ita fuit responsum à Sacr. Congregat. Concil. Cardin. de Castro Archiep. Hispanen. 1. Septembris 1589. lib. septimo, litter. pag. 72.*

17. Notandum tamen est quod Concilii dispositio non habet locum, nisi in Capitulo exempto, ut patet ex declarationibus relatis à Gallemart. *supra*

pra d. cap. 6. & re examinata auditis partibus respondit quoque Sac. Congregat. Episcop. in una Giennen. 5. Februar. 1700. in qua cum Episcopus instaret pro revocatione Decreti à Capitulo (iplo Episcopo inaudito) obtenti quo injungebatur eidem, quod procederet cum Adjunctis, & Capitulum exemptionem prætenfam non probaret, ad relationem Eminentiss. Card. Tanaræ resolutum fuit — *prævio recessu à decis. Episcopum posse procedere sine Adjunctis.*

18. IN ORATORIO PUBLICO. Degradatio debet fieri in aliquo Oratorio publico, vel Ecclesia: quamvis locus Sacer non sit de substantia actus: Nam sicuti Clericus in Ecclesia Ordines suscepit, ita convenit, ut illorum in ea exercitio, & executione privetur, ut ab opposito probat Text. in cap. Episcopus 65. 11. quest. 3. Bonacin. de degrad. punct. unico num. 16. Guazzin. Jun. ad defens. Animar. lib. 2. d. def. 6. d. cap. 44. num. 45.

Modo di fulminare la Scommunica dopo fatte le trè publiche monizioni, e ricevuto il publicetur del Tribunale.

FORMULA XII

SUMMARIUM.

- 1 Excommunicatio debet publicari modo prescripto à Sacris Canonibus.
- 2 Monitorium Papæ in forma scripturæ non potest alterari, sed debet publicari prout jacet.
- 3 Excommunicatio non debet fulminari modo insolito.
- 4 Excommunicatio separat fidem à consortio fidelium, & est æterna mortis damnatio.

D'Ordine di Monsignor Illustriss. & Reverendiss. N. Vescovo d'N. (ò d'altro legitimo Superiore Ecclesiastico, e haverà conceduta la Scommunica,) si fulmina la presente Scommunica ad istanza di N. N. contro quelli e hanno notizia, e scienza delle cose contenute nel presente publicato Monitorio, e che non hanno rivelate, ò che occupano, e ritengono le cose spettanti al detto instante: cioè con questa fulminazione di Scommunica, che si publica coll' autorità data da GIESU^s CRISTO a i suoi Ministri, si dichiarino esclusi, e separati dalla Communione de Fedeli, indegni, & incapaci d'ogni bene spirituale, che si fa nella Santa Chiesa, e si condannano alla morte eterna dell' Inferno.

ADNOTATIONE.

LA PRESENTE SCOMMUNICA.
Cum in præcedenti formula actum fuerit de degradatione Clericorum, & de modo illos excludendi ob delictum à protectione Ecclesiæ: non videtur incongruum, quod hic ponatur forma excommunicationis, qua ob inobedientiam, & contumaciam præstitam mandatis Ecclesiæ, etiam laici segregantur à consortio fidelium.

1. Porrò Rector Ecclesiæ, sive alius Sacerdos, dum actualiter fulminat ab Altari die festo post lectum Evangelium

(non tamen in festis solemnioribus) supradictam excommunicationem, debet tenere candelam accensam manu dextera, & in sinistra Cedulam excommunicationis, & prolatis istius ultimis verbis, Cedulam combure, & unà cum candela ardente in terram cum contemptu projicere; pedibusque conculcare, & extinguere coram Populo, juxtà modum traditum, tum à Canone in capit. debent 106. 11. quest. 3. tum à Bonifacio VIII. in extravag. commun. de decim. cap. unico in futurum à Joanne XXII. eodem loco in extravag. unica de furt. circa medium, tum deum in hoc meo Formular. part. 1. annot. ad.